

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400103025

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на
Министерството на околната среда и водите за 2024 г.

София, 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет	4
Мнение	4
База за изразяване на мнение	4
Ключови одитни въпроси	4
Правно основание за извършване на одита	5
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет	5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет	5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет	6
Некоригирани неправилни отчитания	7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби	9
Коригирани неправилни отчитания	9
Съществени недостатъци на вътрешния контрол	10
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства	11

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ОПР	Отчет за приходите и разходите
НДА	Нефинансови дълготрайни активи
ДМА	Дълготрайни материални активи
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите
БД ИБР	Басейнова Дирекция "Източнобеломорски Район"
ВРБ	Второстепенен разпоредител с бюджет
МФ	Министерство на финансите
ДДС	Дирекция „Държавно съкровище“
ДСД	Други сметки и дейности
ЗСч	Закон за счетоводството

ДО
ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н МАНОЛ ГЕНОВ
МИНИСТЪР НА
ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на Министерството на околната среда и водите, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2024 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на Министерството на околната среда и водите към 31 декември 2024 г. и за неговите консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните му парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от Министерството на околната среда и водите в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Ключови одитни въпроси

Сметната палата реши, че няма ключови одитни въпроси, които да бъдат комуникирани в настоящия доклад.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2025 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-01-030 от 24.03.2025 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрыта или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане,

което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключениеята на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите*, Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. През 2024 г., в Басейнова Дирекция "Източноевропейски Район", второстепенен разпоредител с бюджет към министъра на околната среда и водите, при прекласифициране на актив „Надградена географска информационна система (ГИС) на БД ИБР“,¹ придобит през предходен отчетен период, на стойност 102 170 лв., от сметка 2109 „Други нематериални дълготрайни активи“ по сметка 2101 „Програмни продукти и лицензи за програмни продукти“, са съставени следните неправилни счетоводни записвания:

а) За прекласифициране на актива:

- по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в кореспонденция със сметка 2109 „Други нематериални дълготрайни активи“;

- по дебита на сметка 2101 „Програмни продукти и лицензи за програмни продукти“ в кореспонденция със сметка 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.

Следвало е да се съставят счетоводни записвания чрез директна кореспонденция между сметки 2101 „Програмни продукти и лицензи за програмни продукти“ и 2109 „Други нематериални дълготрайни активи“.

Съгласно представен протокол от ВРБ, активът съдържа специално разработени клиентски приложения и потребителски интерфейс, създадени за БД ИБР, с цел осигуряване и съхранение, анализ и визуализация на информацията, свързана с всички етапи на разработване на Плана за управление на риска от наводнения на Източноевропейски район, както и друга ГИС информация, поради което следва да бъде прекласифициран по сметка 2101 „Програмни продукти и лицензи за програмни продукти“.

б) За отчитане на промените в разхода на амортизация са съставени правилни счетоводни операции по сметки 2420 „Амортизация на нематериални дълготрайни активи“, 6030 „Разходи за амортизации на нематериални дълготрайни активи“ и 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“.²

¹ Актив, Надградена географска информационна система (ГИС) на БД ИБР, с инвентарен № 9099935 е прехвърлен от сметка 2109 в сметка 2101 в група 210111 „Специално разработени и собствени програмни продукти след 01.01.2018“ с полезен срок на годност 15 г. Съгласно амортизационната политика на МОСВ, утвърдена със Заповед № РД-524/18.07.2023 г. – чл. 12, ал. 3, Приложение № 5 - гр. 21011 специално разработените програмни продукти необходими за дейността на организацията, са със срок на годност 15 години.

² ОД № 1

Не е спазен чл. 24, ал. 2 от Закона за счетоводството за вярно и честно представяне на ефектите от операциите, други събития и условия в съответствие с определенията и критериите за признаване на активи, пасиви, приходи и разходи, заложен в приложимите счетоводни стандарти.

Не са спазени изискванията за осчетоводяването по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г. на МФ.

Неправилно са приложени указанията на МФ, дадени в т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. във връзка с коригиране на грешки от минали години, които не са относими за прекласифициране на НДА в една и съща отчетна група.

С размера на неправилното отчитане са завишени шифри 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“ и 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ от ОПР в отчетна група „Бюджет“.

2. При извършени одитни процедури за проверка на начислените разходи за амортизация на нефинансови дълготрайни активи (НДА), е установено следното:³

2.1. В РИОСВ Русе не са начислени амортизации за месец януари и месец май 2023 г., и за месеците април и октомври 2024 г. В резултат на допуснатите неправилни отчитания:

- салдото по сметки от група 24 „Амортизация на дълготрайни активи“ е занижено общо със 161 459 лв., в т.ч. в отчетна група ДСД, в размер на 108 642 лв.,⁴

- по сметки от подгрупа 603 „Разходи за амортизации“ не е отчетен разход за амортизация през 2024 г., общо в размер на 97 020 лв., в т.ч. в отчетна група ДСД, в размер на 67 130 лв.⁵

Не са спазени разпоредбите на чл. 24 ал. 1 от ЗСч, относно вярното и честно представяне на имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието.

Не е спазено изискването за начисляване на амортизации на нефинансови дълготрайни активи в отчетността на бюджетните организации, въведено от МФ с ДДС № 05 от 2016 г.

Не са спазени указанията на министъра на финансите, дадени с т. 43 от ДДС № 7 от 2024 г., съгласно които при изготвянето на оборотната ведомост, която подлежи на представяне в МФ и Сметната палата, следва да са осчетоводени всички активи и пасиви, включително задбалансови, както и всички приходи и разходи, отнасящи се за 2024 г., вкл. и разходите за амортизации на амортизируемите нефинансови дълготрайни активи.

С размера на неправилното отчитане са завишени шифри 0011 „Сгради“ – 12 807 лв., 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ – 36 525 лв., 0013 „Стопански инвентар и други ДМА“ – 1 752 лв., и 0020 „Нематериални дълготрайни активи“ – 1 733 лв. - в отчетна група „Бюджет“, шифър 0015 „Инфраструктурни обекти“ – 108 642 лв., в отчетна група ДСД от актива на баланса, и шифър 0603 „Разходи за амортизации“ в отчетни групи „Бюджет“ –

³ ОД № 2

⁴ 2413 „Амортизация на сгради“ - 12 807 лв., 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ - 36 525 лв., 2416 „Амортизация на стопански инвентар“ - 1 752 лв., 2420 „Амортизация на нематериални дълготрайни активи“ - 1 733 лв. и 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ - 108 642 лв.

⁵ 6033 „Разходи за амортизация на сгради“ - 7 718 лв., 6034 „Разходи за амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ - 20 367 лв., 6036 „Разходи за амортизация на стопански инвентар“ - 1 002 лв., 6030 „Разходи за амортизации на нематериални дълготрайни активи“ - 803 лв. и 6037 „Разходи за амортизация на инфраструктурни обекти“ - 67 130 лв.

29 890 лв. и ДСД – 67 130 лв. от ОПР.

2.2. В Дирекция „Национален парк Централен Балкан“, за отписване на НДА през текущия и предходни отчетни периоди са съставени правилни счетоводни записвания, но с неправилни стойности, както следва:

- по дебита на сметки от група 24 „Амортизация на дълготрайни активи“ в кореспонденция със сметки от раздел 2 „Сметки за дълготрайни материални и нематериални активи“, неправилно с размера на балансовата стойност на активите, в размер на 51 419 лв.,⁶ в т.ч. 50 995 лв.⁷ за 2024 г., и 424 лв.⁸ - за 2022 г., вместо с размера на акумулираната амортизация от 127 976 лв.,⁹ в т.ч. 124 161 лв.¹⁰ за 2024 г., и 3 814 лв.¹¹ от 2022 г.

- по дебита на сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ в кореспонденция със сметки от раздел 2 „Сметки за дълготрайни материални и нематериални активи“ неправилно с размера на начислената амортизация (127 976 лв.), вместо с балансовата стойност на активите (51 419 лв.).

В резултат на допуснатите неправилни отчитания салдото по сметки от група 24 „Амортизация на дълготрайни активи“ е занижено със 76 557 лв.,¹² и е завишено салдото по сметка 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ със 73 166 лв.

Не са спазени указанията на МФ, дадени в т. 18 от ДДС № 5 от 2016 г., относно начина на отписване на нефинансов дълготраен актив.

С размера на неправилното отчитане са завишени шифри 0012 „Компютри, транспортни средства, оборудване“ – 67 313 лв. в отчетна група „Бюджет“ и шифър 0015 „Инфраструктурни обекти“ – 9 244 лв. в отчетна група ДСД от актива на баланса и е завишен шифър 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ в отчетна група „Бюджет“ - 63 922 лв. и ДСД - 9 244 лв. от ОПР.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

Не са констатирани случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби.

Коригирани неправилни отчитания

1. При попълване на оборотна ведомост, баланс и отчета за приходите и разходите по макета на МФ (BALANCE-2024-IV), не е попълнен лист Intra-Balances, в резултат на

⁶ По сметки 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ - 280 лв., 2415 „Амортизация на транспортни средства“ - 43 333 лв. и 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ - 7 806 лв.

⁷ По сметки 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ - 280 лв., 2415 „Амортизация на транспортни средства“ - 42 909 лв. и 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ - 7 806 лв.

⁸ По сметка 2415 „Амортизация на транспортни средства“ - 424 лв.

⁹ По сметки 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ - 4 608 лв., 2415 „Амортизация на транспортни средства“ - 106 318 лв. и 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ - 17 050 лв.

¹⁰ По сметки 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ - 4 608 лв., 2415 „Амортизация на транспортни средства“ - 102 503 лв. и 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ - 17 050 лв.

¹¹ По сметка 2415 „Амортизация на транспортни средства“ - 3 814 лв.

¹² По сметки 2414 „Амортизация на машини, съоръжения, оборудване“ - 4 328 лв., 2415 „Амортизация на транспортни средства“ - 62 985 лв. и 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“ - 9 244 лв.

което не са елиминирани насрещните вземания и задължения между отчетни групи „Бюджет“ и СЕС, на стойност 6 806 386 лв. - към 31.12.2024 г., и в размер на 20 224 119 лв. - към 01.01.2024 г.

Към 31.12.2024 г., в Баланса на МОСВ в колони „Текуща година“ и „Предходна година“, общо за трите отчетни групи, са завишени шифри 0076 „Други вземания“ и 0529 „Други краткосрочни задължения“, съответно в колона „Текуща година“ с 6 806 386 лв., и в колона „Предходна година“ с 20 224 119 лв..¹³

Не са спазени разпоредбите на чл. 24 ал. 1 от ЗСч, относно вярното и честно представяне на имущественото и финансовото състояние и финансовите резултати от дейността на предприятието.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Не са констатирани съществени недостатъци във вътрешния контрол.

На основание т. 67 от писмо ДДС № 07 от 2024 г. на министъра на финансите, по време на финансовия одит са извършени корекции по Баланса и Отчета за приходите и разходите на Министерството на околната среда и водите.

Коригираните Баланс и Отчет за приходите и разходите, са представени в Министерство на финансите и Сметната палата на 07.05.2025 г.

В подкрепа на констатациите са събрани три броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. София, ул. „Екзарх Йосиф“ № 37.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 180 от 18.06.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за Министерството на околната среда и водите и един за Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
1	РД № 2.15-1 за процедури по същество за проверка на счетоводното отчитане на дълготрайни активи по счетоводни сметки 2010 „Прилежащи към сгради и съоръжения земи“, 2031 „Административни сгради“, 2039 „Други сгради“, 2041 „Компютри и хардуерно оборудване“, 2049 „Други машини, съоръжения, оборудване“, 2051 „Леки автомобили“, 2059 „Други транспортни средства“, 2101 „Програмни продукти и лицензи за програмни продукти“ и 2109 „Други нематериални дълготрайни активи“ в отчетна група „Бюджет“ и 2201 „Земи, гори и трайни насаждения“ и 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД.	9
2	РД № 2.27 за тестове на контрола и за процедури по същество (тестове на детайлите) по отношение на начислените амортизации на нефинансови дълготрайни активи.	48
3	РД № 2.2-1 констативен протокол.	1

